

Sygnatura akt XII C 845/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 20 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Prusinowska

Protokolant: p.o. stażysty Justyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2017 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa A. K., J. K.

przeciwko małoletniej A. S. reprezentowanej przez matkę B. S. oraz J. S.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

1. Oddała powództwo,
2. Kosztami postępowania obciąża w całości powodów i zasądza od nich solidarnie na rzecz pozwanych po 5400 zł od każdego z nich, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Maria Prusinowska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 maja 2017 r. (data nadania pozwu do Sądu RejonowegoP. (...) A. K. i J. K. domagali się zwolnienia spod egzekucji nieruchomości położonej w W. przy ul. (...), stanowiącej własność P. S., a także o zwolnienie spod egzekucji ruchomości należących do osób trzecich znajdujących się w tej nieruchomości. Wskazali przy tym jako pozwanych wierzycieli J. S. i A. S.. Z pozwu wynika także, że egzekucja ze spornej nieruchomości prowadzona jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie RejonowymP. (...) B. G.. Z uzasadnienia zgłoszonego przez powodów żądania wynika nadto, że zamieszkują oni lokal w nieruchomości od dnia 1 marca 2011 r. na podstawie umowy użyczenia. Powodowie podali także, że wycena nieruchomości dokonana przez komornika jest dla P. S. krzywdząca, a komornik działał w zмовie z B. S., R. C. i A. J.. W ocenie powodów doszło także do naruszenia ich dóbr osobistych poprzez robienie zdjęć zawierających należące do nich ruchomości.

Postanowieniem z dnia 11 maja 2017 r. Sąd Rejonowy P. (...) ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 223.500 zł i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Poznaniu jako właściwemu miejscowo i rzeczowo.

Pismem z dnia 7 czerwca 2017 r. (data złożenia w Sądzie), w odpowiedzi na wezwanie Sądu do sprecyzowania, czy domagają się zwolnienia spod egzekucji jedynie nieruchomości, czy także ruchomości, o ile tak - do podania o jakie przedmioty chodzi i jaka jest ich wartość, powodowie wskazali, że domagają się zwolnienia z pod egzekucji nieruchomości, a także ruchomości, nie podali jednak ich rodzaju ani wartości. W związku z tym, zarządzeniem z dnia 16 czerwca 2017 r. Przewodniczący zwrócił pozew. W wyniku zażalenia powodów Sąd Apelacyjny w Poznaniu zmienił zaskarżone zarządzenie w ten sposób, że zwrócił pozew w zakresie żądania zwolnienia spod egzekucji ruchomości.

W odpowiedzi na pozew pozwane wniosły o oddalenie powództwa i zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz każdej z pozwanych zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazały, że powodowie nie są właścicielami zajętej nieruchomości, a jedynie

korzystają z niej na mocy umowy użyczenia, a nadto powodowie nie wykazali, że zachowali zawity trzydziestodniowy termin do złożenia pozwu w niniejszej sprawie.

Na rozprawie w dniu 18 grudnia 2017 r. powódka przedstawiła szereg zarzutów pod adresem przedstawicielki małoletniej pozwanej A. S.. Stwierdziła także, że o zajęciu nieruchomości dowiedziała się z pisma z dnia 16 marca 2016 r. - obwieszczenia o terminie opisu i oszacowania udziału we współwłasności nieruchomości adresowanego do P. S.. Słowa powódki potwierdził także powód.

Sąd ustalił, co następuje:

J. K. i A. K. od 1 marca 2011 r. zamieszkują w lokalu znajdującym się w nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) na mocy umowy użyczenia zawartej z właścicielem tej nieruchomości, P. S..

dowód: umowa użyczenia lokalu z dnia 1 marca 2011 r. (k. 6).

Obwieszczeniem z dnia 16 marca 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym P. (...) B. G. ogłosił o terminie opisu i oszacowania nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) w dniu 28 kwietnia 2016 r. o godzinie 14:00. W dniu 19 kwietnia 2016 r. Komornik dokonał na miejscu oględzin nieruchomości i z czynności tej sporządził protokół. Postanowieniem z dnia 16 maja 2016 r. Komornik zmienił zakres zajęcia nieruchomości w ten sposób, że objął zajęciem całą nieruchomość, dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze KW (...) w jej obecnym kształcie (działka nr (...) o powierzchni 0,0851 HA). Zmiana ta wynikała z podziału nieruchomości dokonanej postanowieniem Sądu Rejonowego P. (...) w przedmiocie podziału majątku wspólnego byłych małżonków P. S. i B. S., dokonanego przez podział spornej nieruchomości. Obwieszczeniem z dnia 18 kwietnia 2017 r. Komornik podał do publicznej wiadomości termin pierwszej licytacji nieruchomości w dniu 18 maja 2017 r. o godzinie 13:00.

dowód: obwieszczenie o pierwszej licytacji nieruchomości (k. 13), obwieszczenie o terminie opisu i oszacowania nieruchomości (k. 49), protokół oględzin nieruchomości (k. 50), postanowienie o zmianie zakresu zajęcia (k. 53).

Powodowie o zajęciu nieruchomości dowiedziała się z pisma z dnia 16 marca 2016 r. - obwieszczenia o terminie opisu i oszacowania udziału we współwłasności nieruchomości adresowanego do P. S..

okoliczność bezsporna.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie był częściowo bezsporny, a w pozostałym zakresie Sąd ustalił go na podstawie powołanych wyżej dokumentów oraz z dokumentów zawartych w aktach egzekucyjnych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym P. (...) B. G. w sprawie (...), których prawdziwości i autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

W art. 841 § 1 k.p.c. przewidziano, że osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa. Według natomiast art. 841 § 3 k.p.c. powództwo to co do zasady można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się przez osobę trzecią o naruszeniu prawa. Termin ten jest terminem prawa materialnego o charakterze prekluzyjnym. Jego upływ sprawia zatem, że roszczenie o zwolnienie od egzekucji definitywnie wygasa.

Cytowany przepis art. 841 § 3 kpc wyraźnie wskazuje, iż termin do wniesienia powództwa wynosi miesiąc od dnia dowiedzenia się przez osobę trzecią o naruszeniu prawa. Dniem, w którym strona dowiedziała się o naruszeniu prawa, jest - według art. 841 § 3 k.p.c., - dzień, w którym strona faktycznie dowiedziała się o zajęciu przedmiotu, a nie dzień, w którym mogła się o nim dowiedzieć przy dołożeniu należytej staranności (wyrok SN z dnia 12 grudnia 2007r. V CSK

275/07 LEX 677785). W ocenie sądu, dniem od którego należy liczyć termin wskazany w treści art. 841 § 3 kpc, nie jest ten, w którym osoba trzecia pozyska wszystkie konieczne informacje do wytoczenia powództwa.

Powodowie sami przyznali, że o wszczęciu egzekucji z nieruchomości dowiedzieli się z pisma komornika z dnia 16 marca 2016 r. Takiej odpowiedzi powodowie udzielili na pytanie Sądu o to, kiedy dowiedzieli się o prowadzeniu egzekucji ze spornej nieruchomości. Ponadto z twierdzeń powodów wynika, że byli oni obecni przy oględzinach nieruchomości (podnosili, że byli w tym czasie fotografowane ich nieruchomości), w związku z czym najpóźniej w dniu 19 kwietnia 2016 r. wiedzieli oni o prowadzeniu egzekucji z tej nieruchomości. Ostatnim dniem terminu do wniesienia powództwa był zatem najpóźniej dzień 19 maja 2016 r. Powództwo zostało natomiast wniesione dopiero w dniu 5 maja 2017 r. Mając na uwadze, że termin przewidziany w art. 841 § 3 k.p.c. jest terminem prawa materialnego i nie podlega przywróceniu, powództwo należało oddalić.

Za oddaleniem powództwa przemawia także fakt, że powodowie nie są właścicielami spornej nieruchomości, a jedynie zajmują ją na podstawie stosunku użyczenia. Tego rodzaju prawo, mające charakter obligacyjny, nie stanowi prawa osoby trzeciej, które w rozumieniu art. 841 § 1 k.p.c. pozwalałoby na wyłączenie przedmiotu spod egzekucji w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego. Co prawda w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że co do zasady w trybie art. 841 k.p.c. osoba trzecia może dochodzić zwolnienia od egzekucji praw majątkowych o charakterze względnym do zajętego przedmiotu, to jednak uwzględnienie powództwa zależy od okoliczności konkretnej sprawy, a w szczególności zakresu, w jakim osoba trzecia będąca stroną łączącego ją z dłużnikiem stosunku obligacyjnego zrealizowała swoje obowiązki majątkowe, które z kolei implikują skorelowane z nimi uprawnienia (wierzycelność) - tak SN w wyroku z dnia 7 marca 2017 r. wydanym w sprawie II CSK 290/16. Należy mieć na uwadze interesy wierzyciela, który nie może być pozbawiony możliwości zaspokojenia się z przedmiotu stanowiącego własność dłużnika tylko dlatego, że inna osoba ma prawo do korzystania z tego przedmiotu. W niniejszej sprawie należało dodatkowo wziąć pod uwagę, że powodowie korzystają z nieruchomości na mocy umowy użyczenia, a więc bez uiszczania z tego tytułu jakichkolwiek opłat. Uznanie, że chroni ich w takiej sytuacji art. 841 § 1 k.p.c. prowadziłoby do sytuacji, w której każdy dłużnik mógłby uchronić się przed egzekucją, użyczając innym osobom przedmioty stanowiące jego własność. Podkreślić należy także, że poza przysługującymi osobie trzeciej ograniczonymi prawami rzeczowymi chronione w egzekucji z nieruchomości są prawa względne, które uzyskały przez wpis w księdze wieczystej rozszerzoną (poza stosunek zobowiązaniowy, z którego wynikają) skuteczność - tak SN w wyroku z dnia 2 marca 2016 r. wydanym w sprawie V CSK 372/15. Takiego charakteru nie ma natomiast prawo wynikające ze stosunku użyczenia przysługujące powodom.

Orzekając o kosztach, Sąd przyznał pozwany od powodów zwrot poniesionych przez pozwanych kosztów w całości, zgodnie z wynikającą z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik sporu. Koszty poniesione przez pozwane sprowadzały się w niniejszej sprawie do wynagrodzenia radcy prawnego w kwocie 10.800 zł, ustalonego zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Mając na uwadze, że po stronie pozwanej zachodziło współuczestnictwo materialne, konieczne, pozwany przysługuje solidarny zwrot wynagrodzenia jednego radcy prawnego. W tym zakresie Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 30 stycznia 2007 r. wydanej w sprawie III CZP 130/06, zgodnie z którym wygrywającym proces współuczestnikom, o których mowa w art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c., reprezentowanym przez tego samego radcę prawnego, sąd przyznaje zwrot kosztów w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu jednego pełnomocnika. Wskazaną kwotę Sąd podzielił na pół i zasądził po 5.400 zł od każdego z powodów na rzecz pozwanych solidarnie.

SSO Maria Prusinowska

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować, w dniach 3-5 stycznia 2018 r. opieka nad chorym dzieckiem
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem

3. za 14 dni lub z apelacją

Poznań, dnia 11 stycznia 2018 r.